

**GEORGIJ KONSZTANTYINOVICS ZSUKOV,
A SZOVJETUNIÓ MARSALLJA**

1896—1974

A történelem legnagyobb háborújában a Szovjetunió és az egész hadadó emberiség felmérhetetlen jelentőségű győzelmének kiemelkedő katonai egyénisége, nagy hadvezére volt. Életműve, munkássága a forradalmár, kommunista katona példája, aki a szovjet népek nagy alkotó közösségében kibontakozott rendkívüli tehetségét, páratlan akaraterejét és szorgalmát hazája és a szocializmus ügyének szentelte. Tehetségével párosult forradalmi magatartása, az igaz ügy győzelmébe vetett rendíthetetlen hite emelte kemény megpróbáltatásokat követelő katonai sikerei útján a halhatatlanná vált katonai személyiségek sorába.

A cári Oroszország egyik kis falujában, paraszti család tagjaként született. Az első világháborúban a cári hadseregben szolgált, ahol bátorságával, harcban tanúsított magatartásával kitüntetést és altiszti rendfokozatot szerzett. A szocialista forradalom győzelme új lehetőségeket teremtett számára is. Megértette, mit jelent a forradalom, és védelmére önként jelentkezett a Vörös Hadseregbe. Fiatalon és fiatal párttagként végigharcolta a polgárháborút, amelynek győzelmes befejezésekor gazdag harci tapasztalatok birtokában választotta a katonai pályát élet-hivatásul.

A frontszolgálat után a tanulás, a békeévek kiképző és nevelő munkája következett. Közel két évtizeden keresztül együtt fejlődött a mind korszerűbbé váló Vörös Hadsereggel és eredményes tevékenysége, rátermettsége folytán egyre magasabb beosztásokba került. Hadvezéri képessége a fasiszta német hadigépezet elleni gigászi küzdelemben mutatkozott meg teljes nagyságában. Mint a Vörös Hadsereg vezérkari főnöke, majd a legfőbb parancsnok helyettese, képes volt leszűrni az elkövetett hibák, az ellenséges csapások okozta időleges vereségek tanulságait, a roppant erőfeszítéseket követelő háború folyamatában felismerni, elméletileg kidolgozni és gyakorlatban alkalmazni a hadműveletek korszerű vezetésének, győzelmes megvívásának legalkalmasabb módozatait s együtt haladni a változó követelményekkel. A honvédő háború legnehezebb frontszakaszain személyesen is tevékenykedett. Kimagasló érdekeit a háború kimenetelét eldöntő legnagyobb hadműveletek során szerezte. Érdemei elismeréseként és a honvédő háborúban kifejtett katonai tevékenységének méltó betetőzéseként főparancsnoka volt a fasiszta német hadigépezet végső megsemmisítését eredményező berlini hadműveletnek.

A Nagy Honvédő Háború után a Szovjet Hadsereg korszerűsítésében kamatoztatta a történelmi jelentőségű győzelem során szerzett gazdag tapasztalatait. Nemcsak hadvezérnek, embernek is nagy volt. Visszaemlékezéseit összefoglaló munkája tankönyve lehet mind a hadtudománynak, mind a dolgozó nép, a haza, a szocializmus rendíthetetlen szolgálatának. Számos kitüntetés mellett méltán viselte a Szovjetunió négyszeres hőse címet. Kortársai szerte a világon elismeréssel adóztak hadvezéri nagyságának, s az utókor a történelmi személyeket megillető tisztelettel és megbecsüléssel őrzi meg emlékét.